

Protocol Japanse duizendknoop: HGB

1 Waarom dit protocol

De Japanse duizendknoop (JDK) is een exoot: een plant die van oorsprong niet in Nederland voorkomt. Hij verdringt andere planten en kan schade veroorzaken aan kabels en leidingen, schakelkasten, wegen, funderingen, grondlichamen en constructies.

Het kan voorkomen dat er werkzaamheden moeten plaatsvinden in JDK besmet gebied. Daarom is het belangrijk om te weten wat wel en niet mag in een besmet gebied, om zo verspreiding van deze soort te voorkomen. De huidige beheerstrategie van de Deventer is gericht op verspreidingspreventie en het verkleinen van het areaal JDK.

Het is dus belangrijk dat er tijdens een startoverleg aandacht wordt besteed aan de herkenning van de JDK. Iedere werknemer van Het Groenbedrijf (HGB) moet bekend zijn met dit protocol als zij werkzaamheden uitvoeren in potentieel JDK besmet gebied.

Dit protocol zal inzicht geven in de volgende aspecten:

- Het herkennen van de JDK
- Monitoring
- Het werken in besmet gebied/ voorkomen verspreiding
- Communicatie over JDK

2 Algemene herkenning van JDK

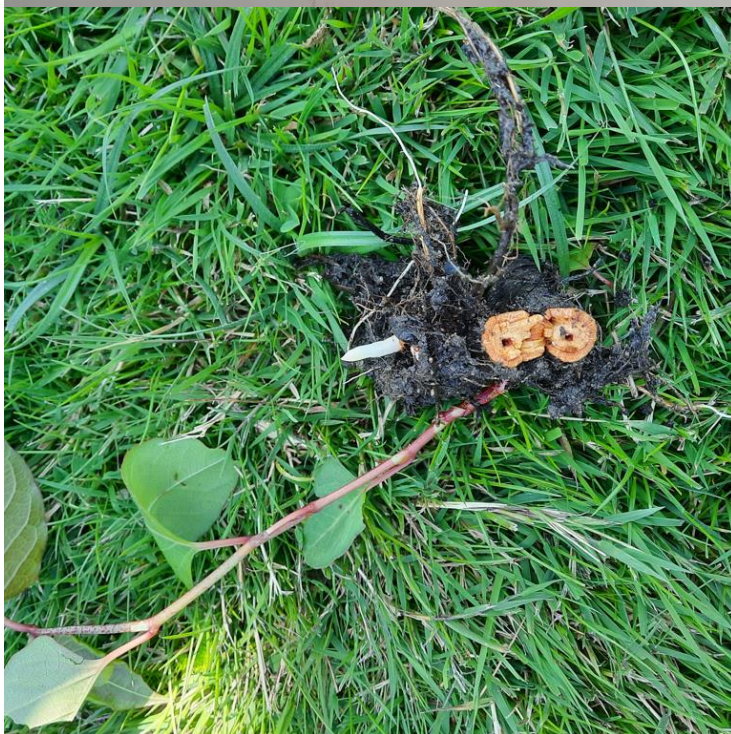
Met behulp van fotomateriaal en beschrijvende kenmerken zal de herkenning van de JDK in dit hoofdstuk in beeld gebracht worden.

De Japanse duizendknoop is in staat om snel te groeien en overwintert in de grond. Deze kenmerken zijn daarom van toepassing tijdens het groeiseizoen van de JDK (april t/m november). In de winterperiode zijn alleen de wortels te herkennen.

De Japanse duizendknoop is te herkennen aan:

- Frisgroenblad, maar jonge scheuten hebben rood blad.
- In het voorjaar hebben de groene bladeren rode nerven.
- De bladeren zitten in een "zig zag patroon" op de stengel.
- De plant bloeit met trosjes van kleine witten bloemen tussen augustus/november
- De stengels zijn hol en lijken op bamboe
- De stengels zijn vaak rood gevlekt.
- De plant bestaat uit een (grote) bos stengels, die uit de grond komt.
- De nieuwe wortelscheuten zijn wit van kleur.
- De oude wortelscheuten zijn van binnen in oranje van kleur.
- Jonge scheuten lijken op groene asperges.

3 Monitoring:

Het is verplicht voor elke werknemer van het HGB die werkt in potentieel JDK besmet gebied om de plant te herkennen. Als de plant waargenomen wordt tijdens de dagelijkse werkzaamheden dient deze gemeld te worden via: "

<https://deventer.maps.arcgis.com/apps/GeoForm/index.html?appid=9873dcc5c3c84a3b9f419353dd0cd375> "

3.1 monitoring bekende locaties

Alle bekende groeilocaties worden jaarlijks 1 keer bezocht en de gegevens worden digitaal bijgehouden/aangepast. Nieuwe locaties worden bezocht en alle gegevens worden in het GIS systeem ingevoerd. De gemeente Deventer levert 7x per jaar een update aan van nieuwe locaties.

3.2 risico gebieden

Uit onderzoek is naar voren gekomen dat voornamelijk de volgende beheergroepen een groot areaal besmetting JDK hebben: bloemgras hoog, bloemgras laag, bos, bosplantsoen, ruigte, gazon/trapveld en wateren. Bij deze beheergroepen dient extra aandacht besteed te worden aan het voorkomen van verspreiding, maar ook het monitoren van de JDK.

4 Werken in besmet gebied/voorkomen verspreiding

De JDK is enorm groeikrachtig en kan vanuit alle levende plantendelen snel uitgroeien tot nieuwe planten. Zo heeft de JDK knopen die instaat zijn om uit te groeien tot een nieuwe plant, maar ook zijn worteldelen in staat om dit te doen, zowel de dikke wortelstokken in de grond, waaruit de plant groeit, maar ook de wortelpuntjes groeien uit tot een nieuwe planten. Daarom is het zorgvuldig te werk gaan en het niet meenemen van stukken JDK van enorm belang in zowel de beheersing als de bestrijding.

Grassen/trapvelden/gazon

Doelstelling bij het maaien is *“Een veilige openbare ruimte; door zorgvuldig maai-beheer zal de JDK zich niet verder uitbreiden als gevolg van het maaien”*

- Daar waar de plant in gazon/trapveld groeit moet deze meegemaaid worden. Tijdens droge periodes dient er tot 3 meter vanaf de haard gemaaid te worden, want de JDK zal wel groeien ondanks dat het gras niet groeit. De JDK dient ten alle tijden onder de 4cm hoog te blijven i.v.m. risico op verspreiding.

- In Bloemgras (maaien en ruimen) de plant NIET mee maaien in de reguliere maaironde, maar om de plant heen maaien. Daar waar de plant een risico vormt voor de verkeersveiligheid de stengels AFKNIPPEN op 30 centimeter hoogte. LET OP! Resten dienen in de grijze afvalcontainer of in de JDK-opslagcontainer van HGB gedeponeerd te worden, niet achterlaten in de berm en niet met ander groenafval vermengen. Er mogen geen plantenresten verwaaien tijdens het transport. Zorg ervoor dat zij goed afgesloten vervoerd worden.

Afknippen kan 3 tot 7 maal per jaar nodig zijn afhankelijk van de groei-kracht van de plant.

- Afgeknipte stengels en wintermaaisel apart afvoeren naar JDK-opslagcontainer van Het Groenbedrijf. Van daaruit afvoeren naar erkende verwerker.

- In Ruw gras (klepelen) de plant NIET meemaaien, maar om de plant heen maaien. Daar waar de plant een risico vormt voor de verkeersveiligheid de stengels AFKNIPPEN op 30centimeter hoogte. LET OP!

Resten dienen in de grijze afvalcontainer of in de JDK-opslagcontainer van HGB gedeponeerd te worden, niet achterlaten in de berm en niet met ander groenafval vermengen. Er mogen geen plantenresten verwaaien tijdens het transport. Zorg ervoor dat zij goed afgesloten vervoerd worden. Afknippen kan 3 tot 7 maal per jaar nodig zijn afhankelijk van de groei-kracht van de plant.

- Daar waar de plant geen risico vormt; laten staan en in de maand januari/februari de afgestorven bovengrondse delen maaien met de maai-zuig combinatie.

- Er mogen GEEN plantenresten in het water terecht komen daar waar de plant langs een waterkant groeit.

- Jonge solitair groeiende planten <1m met de hand ruim uitsteken en afvoeren naar JDK-opslagcontainer van Het Groenbedrijf of deponeren in een grijze container.

-Maak na de werkzaamheden alle materialen, PBM en schoenen goed schoon zodat deze vrij zijn van planten/wortelresten van de JDK.

De JDK dient niet gemaaid te worden waar de plant geen risico vormt. Als het een risico vormt voor verkeersveiligheid, stengels afknippen op 30 cm hoog. Er mogen GEEN plantenresten in het water belanden. Alle verkregen plantendelen bedekt of in een container vervoeren om verwaaiing te voorkomen en deponeren in een grijze container of de door HGB aangewezen JDK-container.

Bepanting/bos/bosplantsoen

- In sierbepanting: Alle gevallen van JDK <1m² dienen uitgestoken te worden met zo veel mogelijk wortels. Verpakt vervoeren om verwaaiing te voorkomen en deponeren in een grijze containers of de JDK-opslagcontainer van HGB.

- In bosplantsoen/natuurlijke bepanting: Maaien met bosmaaier in de winter als de bovengrondse delen afgestorven zijn. LET OP! Geen plantenresten uit bosmaaier verder verspreiden het vak in, nadat er een gebied van JDK is verwijderd dienen machine, materiaal, PBM's, en schoenzolen schoongemaakt te worden. Dit moet nog gebeuren in het besmette gebied om verspreiding te voorkomen. Maaisel dient bedekt afgevoerd te worden om verwaaiing te voorkomen en gedeponerd te worden in de JDK-opslagcontainer of een grijze container. Van daaruit afvoeren naar erkende verwerker.

- Altijd alle locaties melden via de Fieldmaps app Of via de website van de gemeente:

<https://deventer.maps.arcgis.com/apps/GeoForm/index.html?appid=9873dcc5c3c84a3b9f419353dd0cd375Inclusief> Graag oppervlakte en een foto toevoegen. Ook meldingen maken van JDK op terrein van derden.

Begraafplaatsen

Grote haarden JDK (groter dan 2m²) melden en in overleg met gemeente/wijkbeheerder een strategie bepalen voor de verwijdering. Bij haarden <1m² Uitsteken met schop, probeer zo veel mogelijk, het liefst alle, wortels te verwijderen. Deze dienen bedekt of gesloten afgevoerd te worden naar de JDK-opslagcontainer van HGB of in een grijze container gedeponerd te worden. Het beheer is gericht op het 100% verwijderen van alle planten en worteldelen in en rondom begraafplaatsen.

Overig

Daar waar gegraven moet worden is het protocol voor "grondroerders" van toepassing.

5 Communicatie JDK naar derden

Bij vragen van omwonende/geïnteresseerden over de JDK kunnen de volgende antwoorden gegeven worden:

De gemeente houdt bij waar de plant groeit. Dit punt is inmiddels al bekend en hier houdt de gemeente rekening mee. Het is fijn als u meehelpt.

De website van de gemeente biedt handige tools om haarden van de JDK te melden.

Bij het maaien van bermen wordt de plant bewust overgeslagen om verspreiding van de plant te voorkomen.

Het is geruststellend dat de plant geen direct schade kan aanrichting aan de volksgezondheid. De plant brengt geen gezondheid risico's met zich mee.

De plant wordt bij verkeeronveilige situaties op kniehoogte afgeknipt en afgevoerd. Hierdoor belemmert de plant geen zicht en put de plant zichzelf uit.

Bewoners mogen ook zelf de planten verwijderen. In afstemming met de wijkbeheerder, zowel op privaat als openbaar terrein. Als u dit wilt doen is het raadzaam om het adviesblad JDK erbij te pakken. Hieraan staat vermeld hoe de JDK het best verwijderd kan worden met de minst risico van verspreiding.

Heeft u toevallig al gekeken op <https://www.deventer.nl/duizendknoop>? Hierop staat vermeld wat u kunt doen, maar ook hoe u dit kunt doen.

6 Communicatie JDK van gemeente

De gemeente probeert de JDK zo goed mogelijk te beheersen U kunt als lezer van dit protocol helpen door haarden JDK die u heeft waargenomen in het veld te melden via: [Waarneming Japanse Duizendknoop in Deventer \(arcgis.com\)](#). Hier kunt u aangeven waar u de haard heeft gezien, of de plant op openbaar en privaat terrein groeit en hoeveel m² de haard betreft.

Verder kunt u zich meer verdiepen door te lezen op de gemeente website [Japanse duizendknoop | Gemeente Deventer](#)

De gemeente probeert het de verspreiding en van de JDK zo veel mogelijk te beperken door de plant met rust te laten, aangezien de plant zichzelf makkelijk via plantendelen verspreid. Alle aannemers die werkzaam zijn in de openbare ruimte zijn op de hoogte van de risico's van de JDK en houden hier rekening mee tijdens hun werkzaamheden.

Op plekken waar de plant voor gevaarlijke situaties zorgt, zoals op plekken waar het zicht belemmerd, wordt de plant op kniehoogte afgeknipt (ca 30 cm). De plantenresten die vrijkomen vanuit dit beheer worden zorgvuldig en afgedekt verwerkt door HGD (het groenbedrijf).

De plant wordt in de winter (als de plant dood is) wel gemaaid. Dit is voor het esthetisch oogpunt en gebeurt enkel na vorst. De plant is dan namelijk afgestorven en kan zich niet meer vermeerderen vanuit de bovengrondse delen.

De gemeente probeert zo proactief mogelijk de nieuw aangemelde haarden in te tekening en kleine haarden (<1m²), te verwijderen.